

UDLAND

Før Nato-topmødet: Derfor taler alle om de to procent

Trumps krav til Nato-landene om at bruge flere penge på forsvar er det store stridspunkt på mødet.

Donald Trump ved Nato-topmødet i maj 2017. (Foto: pool © Scanpix)

AF ANNIKA WETTERLING
10. JULI 2018 KL. 16.30
BEMÆRK: ARTIKLEN ER MERE END 30 DAGE GAMMEL

[\[O\] LÆS OP](#)

I morgen mødes alle stats- og regeringsledere fra Natos medlemslande i Bruxelles for at blive enige om forsvarsalliancens kurs fremover.

Og selvom der er mange ting på dagsordenen, er der er én sag, som trækker det meste af opmærksomheden:

Donald Trumps krav om, at alle Nato-landene skal bruge mindst to procent af deres bruttonationalprodukt på forsvaret. Det bakker 40 procent af danskerne op om, ifølge Epinion. 27 procent er imod.

LÆS OGSÅ: [Trump i brev til Løkke: Brug flere penge på forsvar](#)

Men hvor kommer de to procent fra? Og har Trump ret i, at de andre medlemslande skylder Nato penge?

Vi har stillet seks spørgsmål til lektor ved Forsvarsakademiet Peter Viggo Jakobsen for at forstå, hvorfor alle taler om de gyldne to procent.

Trump er vred over, at NATO-landene ikke holder, hvad de lover.

PETER VIGGO JAKOBSEN, LEKTOR

1. Hvorfor er Donald Trump så sur?

- Han er vred over, at Nato-landene ikke holder, hvad de lover. Allerede tilbage i 2006 blev landene enige om en målsætning, der lød; alle lande skal bruge to procent af deres bruttonationalprodukt på forsvar. Det skete så ikke, og i 2014 lovede de, at de ikke længere ville spare på forsvarsudgifterne, og at de ville arbejde hen mod at bruge de to procent på forsvar frem til 2024, forklarer Peter Viggo Jakobsen.

DET HANDLER NATO-TOPMØDET OM

Nato-landene er enige om det meste på mødets dagsorden. Nu skal de beslutte, hvordan målene skal nås.

Kun USA, Grækenland, Storbritannien og Estland brugte i 2017 over to procent af deres bruttonationalprodukt på forsvar.

LÆS OGSÅ: [Merkel afviser Trumps Nato-krav: Halvanden procent er nok](#)

2. Hvorfor er de to procent så vigtige?

- Fordi det er et procentmål, som alle landene er blevet enige om. Efter den kolde krig skar alle Nato-landene - inklusive USA - ned på deres forsvarsudgifter, men efter den 11. september hævede USA dem så igen. Da Rusland annekterede Krim-halvøen i 2014, fik de europæiske allierede også øjnene op for, at man ikke kunne blive ved med at spare. For som pengene bliver færre, får Nato svært ved at løse sine opgaver.

Det svarer til at komme til et sammenskudsgilde uden at have mad nok med selv.

PETER VIGGO JAKOBSEN, LEKTOR

3. Har Donald Trump ret i, at de andre allierede skylder Nato penge?

- De skylder ikke penge til en decideret fælleskasse, men man kan sige, at kontingentet for at være medlem af Nato er, at man bruger de her to procent på at uddanne soldater og købe udstyr, som så kan stilles til rådighed for Nato. Nu kræver Trump, at vi holder, hvad vi har lovet - altså at vi ville arbejde os hen imod de to procent på forsvaret.

Så når man ikke holder løftet, svarer det til at komme til et sammenskudsgilde uden at have mad nok med selv.

LÆS OGSÅ: [Trump vil fordoble forsvarsudgifter hos Natos medlemmer](#)

Det kan godt være, at vi synes, Donald Trump er ubehøvlet, og at hans tone er beskidt, men det er jo rigtigt, at det er urimeligt, at de amerikanske skatteydere skal betale for Europas forsvar i så høj grad, som de gør nu.

4. Virker presset fra USA?

- Det korte svar er ja. Og det er der to vigtige grunde til:

For det første er europæerne så bange for russerne og terrortrusler fra syd, at de føler et tvingende behov for, at amerikanerne bliver i Nato. For det er amerikanerne, der fører an i bekæmpelse af terrorister fra Islamisk Stat, og det er også dem, der trækker læsset i forhold til at opretholde den militære afskrækkelse mod Rusland i Østeuropa, hvor amerikanske kampvogne kører op og ned ad grænsen.

For det andet frygter flere, at Donald Trump vil trække USA ud af Nato, så det er kombinationen af en uforudsigelig præsident og nye trusler fra syd

og øst, der gør, at de fleste europæiske medlemslande er begyndt at bruge flere penge på forsvar.

Europa er ikke længere i stand til at gøre noget militært af betydning på egen hånd, og det er det, Trump forsøger at udnytte nu, forklarer Peter Viggo Jakobsen.

Obama var lige så sur, som Trump er nu. Han talte bare pænere.

PETER VIGGO JAKOBSEN, LEKTOR

5. Er det første gang, at en amerikansk præsident lægger så hårdt pres på Nato-landene?

- Donald Trump er langt fra den første. Obama var lige så sur, som Trump er nu. Han talte bare pænere, og så smilede vi bare og lod være med at øge forsvarsbudgetterne. Alle amerikanske præsidenter har siden Natos oprettelse presset de europæiske lande for at betale mere. Der har hele tiden været den her byrdedelingskamp. Men presset fra USA nu er det hårdeste, man har set siden den kolde krig. Det er første gang, at en præsident formulerer sig så firkantet, som Trump gør.

LÆS OGSÅ: [Statsministeren om Trumps brev: Han fokuserer ensidigt på militærudgifter](#)

- USA ser det her Nato-topmøde som endnu en anledning til at lægge pres på europæerne for at bruge flere penge. Det kommer vi til at se nu og næste gang og næste gang og næste gang.

6: Er det realistisk, at alle Nato-landene, deriblandt Danmark, når to procent?

- Det har jeg meget svært ved at forestille mig, med mindre Rusland angriber et Nato-land, eller at truslen fra Rusland bliver større. Hvis landene ikke bliver rigtig bange, prioriterer de ikke deres forsvar mere.

Her i Danmark vurderer Forsvarets Efterretningstjeneste for eksempel ikke, at der er nogen umiddelbar risiko for, at Rusland vil angribe Danmark eller et andet Nato-land. Derfor vi har ingen interesse i at øge forsvarsudgifterne mere, siger Peter Viggo Jakobsen, lektor ved Forsvarsakademiet.

Forsvarsbudgetterne har været faldende siden den kolde krig. Nato uden USA bruger kun 1,45 procent af landenes bruttonationalprodukt på militær.

Sidste år var det kun fire lande, som levede op til Nato-målsætningen.
Langt de fleste lå langt under alliansens mål for militærbudgetter.

Udland lige nu

UDLAND | MICHAEL S. LUND

DR i Libanon: 'Politikerne stjæler vores fremtid'

[VIS FLERE](#)

Andre læser

BREXIT

Brexit er kørt af sporet igen – Boris Johnson taber afgørende afstemning

MAD

Ja, du skal nok blive mæt! Her er retterne, der får dig til at glemme kød

VEJRET

Vådere end normalt? Overblik over de fem vådeste steder i Danmark[VIS FLERE](#)

Nyhedsoverblik

UDLAND

Topdiplomat vidner i Ukraine-sagen: Trump krævede undersøgelse af Biden

VIS FLERE

